

LOs integrationsprojekt Lika värde – lika rätt

**Andelen medlemmar i facket
med utländsk bakgrund
2003**

LO/löne- och välfärdenheten- maj 2003
Sven Nelander / Ingela Goding

Förord

Allt eftersom arbetet med LOs kraftsamling för integration fortskrider får vi mer fakta och kunskap om integrationsprocesserna i arbetslivet och i den fackliga verksamheten.

Denna nya rapport "Andelen medlemmar i facket med utländsk bakgrund 2003" är ytterligare ett steg i denna riktning. Tack vare det tidigare arbetet som gjorts kan vi nu för första gången jämföra siffror över tiden när det gäller andelen medlemmar med utländsk bakgrund i facket. Detta innebär att vi både nu och framöver kan se vilka förändringar som sker och få ett bra underlag för det fackliga arbetet.

Våra rapporter redovisar inte medlemmar med utländsk bakgrund som en enda grupp, utan istället görs en uppdelning efter kön, vistelsetid i Sverige, i vilka delar av världen man är född och om man själv född i utlandet eller har föräldrar som är födda där. Detta är värdefull information som bidrar till en bättre och mer nyanserad bild om de faktiska förhållandena. Därmed får vi ytterligare fakta och kunskap som hjälper oss i kampen mot de myter och vanföreställningar som så ofta förekommer när det gäller integrationsfrågorna.

Denna rapport är skriven av Sven Nelander och Ingela Goding och ingår i rapportserien "Lika värde – lika rätt". Vill du beställa "Andelen medlemmar med utländsk bakgrund 2003" eller andra rapporter och material som tagits fram inom ramen för LOs integrationsprojekt "Lika värde – lika rätt", kan Du göra det på LOs hemsida (www.lo.se).

Maria-Paz Acchiardo
Los integrationsansvarig

Andelen medlemmar i facket med utländsk bakgrund

I en tidigare rapport "Myter och vanföreställningar eller fakta och kunskap?" har sammanfattats det mycket omfattande statistiska material som LO har tagit fram om skillnader mellan LO-medlemmar som är födda i Sverige och födda utomlands. Det har bland annat gällt anställningsformer och arbetstider, facklig organisationsgrad och utbildningsnivå. I den rapporten, som har publicerats under våren 2003, presenterades också ett viktigt material som beskriver i vad mån de utlandsfödda överhuvudtaget kommer in på arbetsmarknaden.

I rapport 4 i serien "Röster om facket och jobbet", som presenteras under första delen av juni 2003, kommer att för första gången redovisas i vilken omfattning olika grupper av utlandsfödda inom LO är representerade bland dem med fackliga förtroendeuppdrag

Med hjälp av det omfattande arbete som LO har tagit initiativ till, för att tillsammans med Statistiska Centralbyrån (SCB) utveckla statistiken, kan vi numera fortlöpande följa *hur stor del av LOs och olika LO-förbunds medlemmar* som har utländsk bakgrund. Jämförelser kan också göras med tjänstemännen inom TCO och SACO.

Var sjunde LO-medlem är född utomlands

Underlaget för de siffror som nu presenteras är bearbetningar av SCBs *arbetskraftsundersökningar* (AKU), där så många som drygt 35 000 anställda intervjuas varje kvartal. Uppgifter om födelseland hämtades från *befolkningsregistret* – det så kallade registret över totalbefolkningen (RTB). Man kan alltså ta fram den nya statistiken utan att gå ut till medlemmarna och ställa frågor, vilket är en stor fördel eftersom det kan uppfattas som känsligt och integritetskränkande. Det är också mycket betydelsefullt att uppgifterna har hög kvalitet och att de bara används för statistik – att det är absolut omöjligt att utifrån dessa uppgifter kunna avslöja något om enskilda individer.

De nya siffrorna, som avser första kvartalet 2003, visar att ungefär *var sjunde medlem* inom LO – 14 procent – är *född utomlands*. Som framgår av tablå 1 är 4 procent av LO-medlemmarna födda i andra nordiska länder, medan 10 procent är födda utanför Norden.

Om man lägger till dem som har *minst någon förälder som är född utomlands* kommer man upp till att sammanlagt 22 procent av LOs medlemmar har *utländsk bakgrund*.

Tablå 1 – Kvinnor och män inom LO med utländsk bakgrund (procent)

	Båda könen	Kvinnor	Män
Född i övriga Norden			
Minst 10 år i Sverige	4	4	4
Högst 9 år i Sverige	0	0	0
Född i övriga Europa mm**			
Minst 10 år i Sverige	3	3	3
Högst 9 år i Sverige	2	2	2
Född i övriga världen			
Minst 10 år i Sverige	4	4	4
Högst 9 år i Sverige	1	1	1
Totalt födda utomlands	14	14	14
Utlandsfödd förälder			
En utlandsfödd förälder	6	6	6
Två utlandsfödda föräldrar	2	2	2
Totalt med föräldrar födda utomlands	8	8	8
Samtliga med utländsk bakgrund	22	22	22

*) Övriga Europa, USA, Kanada, Japan, Australien eller Nya Zeeland

Skillnader mellan arbetare och tjänstemän

Man kan se i tablå 2 att andelen medlemmar som är *födda utomlands* är *väsentligt högre inom LO* än inom de båda tjänstemannaorganisationerna. Siffran 14 procent kan jämföras med 7 procent för TCO och 8 procent för SACO. Andelen som själva är födda i Sverige men har minst någon förälder som är född utomlands är dock i stort sett densamma för de tre organisationerna.

Tablå 2 – Medlemmar i LO, TCO och SACO med utländsk bakgrund (procent)

	LO	TCO	SACO	Samtliga anställda
Född i övriga Norden				
Minst 10 år i Sverige	4	3	2	3
Högst 9 år i Sverige	0	0	0	0
Född i övriga Europa mm**				
Minst 10 år i Sverige	3	2	3	3
Högst 9 år i Sverige	2	0	1	1
Född i övriga världen				
Minst 10 år i Sverige	4	2	2	3
Högst 9 år i Sverige	1	0	0	1
Totalt födda utomlands	14	7	8	11
Utlandsfödd förälder				
En utlandsfödd förälder	6	6	7	6
Två utlandsfödda föräldrar	2	2	2	2
Totalt med föräldrar födda utomlands	8	8	9	8
Samtliga med utländsk bakgrund	22	15	17	19

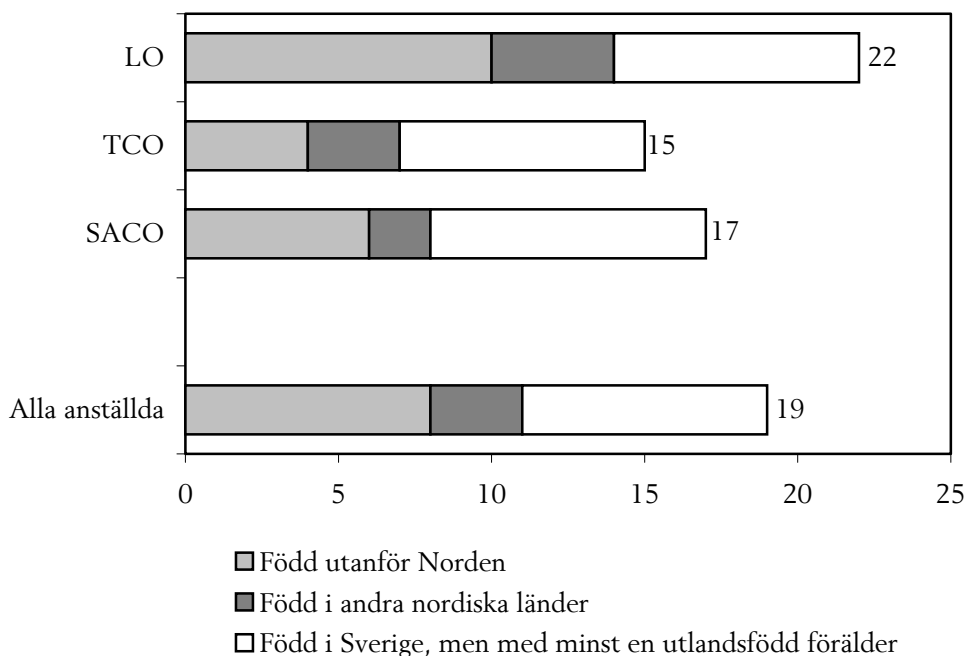
*) Övriga Europa, USA, Kanada, Japan, Australien eller Nya Zeeland

Uppdelning efter *kön* görs i tabellen i bilagan och det visar sig att skillnaderna genomgående är mycket små.

Skillnaderna mellan arbetare och tjänstemän *sammanfattas på ett mera åskådligt sätt* i diagram 1. Det framgår här också att av *alla anställda* har ungefär var femte utländsk bakgrund (19 procent). Som närmare anges i tablå 2 är drygt var tionde anställd själv född utomlands (11 procent), medan övriga själva är födda i Sverige men har minst en förälder som är födda utomlands (8 procent). Eftersom det totala antalet anställda uppgår till nästan 3,8 miljoner innebär det att drygt 400 000 är födda utomlands och ungefär 300 000 själva är födda i Sverige men har minst en förälder som är född utomlands.

Andelen med utländsk bakgrund

Diagram 1

Under de *senaste tre åren* – perioden första kvartalet 2000 till första kvartalet 2003 – har andelen medlemmar i LO som är *födda utomlands* ökat från 12 till 14 procent och andelen med *utländsk bakgrund* från 20 till 22 procent. Hela ökningen ligger bland födda utanför Norden.

Skillnaderna mellan olika fackförbund

Det mycket stora urvalet möjliggör även en uppdelning på *fackförbund* (tablå 3). Vi vill här återigen understryka att siffrorna inte bygger på information som förbunden inhämtat från enskilda medlemmar utan på de bearbetningar som LO gjort av SCBs arbetskraftundersökningar, i vilka uppgifter om utländsk bakgrund erhållits från det så kallade registret över totalbefolkningen.

De högsta andelarna *utlandsfödda* finns inom Fastighets (33 procent) och Hotell- och Restaurang (28 procent). Väsentligt över LO-genomsnittet på 14 procent ligger även

Industrifacket på 21 procent och Livs på 20 procent. Man kan notera att i Fastighets och Hotell- och Restaurang är mer än 15 procent födda i det som kallas "övriga världen".

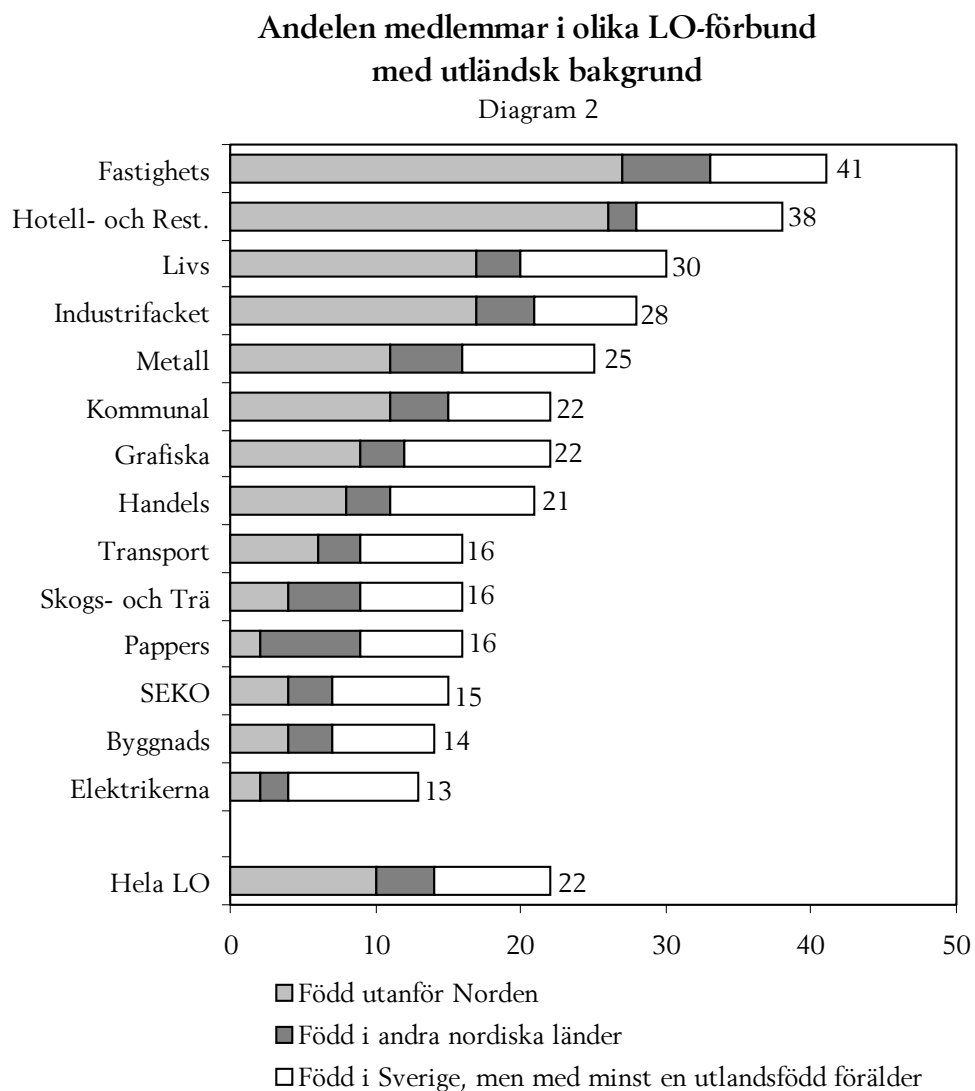
Om vi ser till samtliga med *utländsk bakgrund* finner vi att de högsta andelarna återigen gäller för Fastighets och Hotell- och Restaurang (med 41 procent respektive 38 procent).

Tablå 3 – Medlemmar i olika LO-förbund med utländsk bakgrund (procent)

	Fastighets	Handels	Hotell- o Rest.	Grafiska	Transport	SEKO	Kommunal	Industrifacket	Livs	Metall	Pappers	Skogs- o Trä	Byggnads	Elektrikerna
Född i övriga Norden														
Minst 10 år i Sverige	6	3	2	3	3	3	4	4	2	5	7	5	3	2
Högst 9 år i Sverige	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Född i övriga Europa mm**														
Minst 10 år i Sverige	4	2	6	4	1	1	3	7	7	4	2	3	1	1
Högst 9 år i Sverige	6	2	3	2	1	0	1	4	4	3	0	1	1	0
Född i övriga världen														
Minst 10 år i Sverige	9	3	11	2	3	3	5	5	5	3	0	0	1	0
Högst 9 år i Sverige	8	1	6	1	1	0	2	1	1	1	0	0	1	1
Totalt födda utomlands	33	11	28	12	9	7	15	21	20	16	9	9	7	4
Utlandsfödd förälder														
En utlandsfödd förälder	5	7	7	7	5	6	5	4	7	6	5	5	6	7
Två utlandsfödda föräldrar	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	2	2	1	2
Totalt med föräldrar födda utomlands	8	10	10	10	7	8	7	7	10	9	7	7	7	9
Samtliga med utländsk bakgrund	41	21	38	22	16	15	22	28	30	25	16	16	14	13

*) Övriga Europa, USA, Kanada, Japan, Australien eller Nya Zeeland

Även här illustreras siffrorna på ett mera åskådligt sätt i ett diagram (diagram 2).

BILAGA

Medlemmar i LO, TCO och SACO med utländsk bakgrund (procent)

	LO			TCO			SACO			Samtliga anställda		
	Kvinnor	Män	Båda könen	Kvinnor	Män	Båda könen	Kvinnor	Män	Båda könen	Kvinnor	Män	Båda könen
<i>Född i övriga Norden</i>												
Minst 10 år i Sverige	4	4	4	3	2	3	2	2	2	3	3	3
Högst 9 år i Sverige	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Född i övriga Europa mm**</i>												
Minst 10 år i Sverige	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3
Högst 9 år i Sverige	2	2	2	1	0	0	1	1	1	1	1	1
<i>Född i övriga världen</i>												
Minst 10 år i Sverige	4	4	4	1	2	2	2	2	2	3	3	3
Högst 9 år i Sverige	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Totalt födda utomlands	14	14	14	7	7	7	8	8	8	11	11	11
<i>Utlandsfödd förälder</i>												
En utlandsfödd förälder	6	6	6	6	6	6	7	7	7	6	6	6
Två utlandsfödda föräldrar	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Totalt med föräldrar födda utomlands	8	8	8	8	8	8	9	9	9	8	8	8
Samtliga med utländsk bakgrund	22	22	22	15	15	15	17	17	17	19	19	19

*) Övriga Europa, USA, Kanada, Japan, Australien eller Nya Zeeland

